

แนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

The Guidelines of the Development according to the Local Development Plan of Kutthompoo Municipality in Phiboonmungsahan of Ubon Ratchathani Province

พระอธิการตะวัน บุญเพชร*
Phraathikan Tawan Boonpath

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี และแนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยและมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตเทศบาลตำบลกุดชุมภู จำนวน 367 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวางแผน รองลงมาคือ ด้านการปรับปรุงแก้ไข ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล และ ด้านการดำเนินงานตามแผน สำหรับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี คือ ด้านการวางแผน ควรจัดทำประชาคมติประชาชนในตำบลทุกหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์ถึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมคิดเห็นในการกำหนดแผนหรือวางแผน และการลงพื้นที่ท้องถิ่น ด้านการดำเนินงานตามแผน ควรมีการประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผน ดำเนินการตามปฏิทินแผนงาน ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ควรจัดให้มีการตรวจสอบประเมินผลติดตามเป็นระยะมีระเบียบ ระบบที่บ่งชี้แน่ชัด ดำเนินการติดตามตรวจสอบประเมินผลทุกงานโครงการ ด้านการปรับปรุงแก้ไข ควรมีการนำปัญหามาปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงให้ดีขึ้น และดำเนินการติดตามประเมินผลต่อไป

คำสำคัญ : การดำเนินงาน, แผนพัฒนาท้องถิ่น, เทศบาลตำบลกุดชุมภู

* สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี E-mail : benicebody.tb@gmail.com

Abstract

The research aimed to study the implementation of the local development plan of Kutchompoon Municipality in Phiboonmungsahan of Ubon Ratchathani province and the guidelines of the development according to the local development plan of the municipality in the study. The samples used in the research were 367 local residents whose residence of Kutchompoo Municipality. The sample size was determined by a simple random sampling. The targets were 25 representatives. The research instruments were a questionnaire and an interview. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The research findings were as follows. The implementation according to the local development plan was overall at a high level. The aspect having a maximum value was planning. Ranked second was an improvement, supervision and evaluation. On implementation according to the plan. The guidelines were as follows. On planning: a public opinion should be conducted in every village; the public should be involved in the plan-making process; a survey should be conducted into the people's needs; the project should be in accordance with the problems found and should satisfy the locals' desires. On the plan implementation: there should be a conference for those concerned in order to carry out the plans through the process of support for the development plan. On follow-up, supervision and evaluation: there should be supervision of the implementation plan in all sectors concerned; the supervision should be carried out in a given time with clear indicators; a maximum benefit should be aimed at the public. On improvement: the improvement should be made to correct the activities and projects in line with the allocated budget; inspection and improvement should be aimed at solving the public's problems.

Keywords : Implementation, Local Development Plan, Kutchompoo Municipality

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลตำบลนั้น ถือได้ว่าเป็นหน่วยการปกครอง ในรูปแบบการปกครองท้องถิ่นของไทย เป็นเครื่องมือและกลไกหลักในการพัฒนาประชาธิปไตยระดับตำบล รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540, มาตรา 284 ในแผนการขั้นตอนการกระจายอำนาจสู่การปกครองท้องถิ่น จนถึงมีประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทาง วิธีการบริหารงานในหลายด้าน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านภารกิจหน้าที่ ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้คุ้มค่า และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการบริหารจัดการตามแผนงานโครงการนั้นๆ จะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบได้ทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและประชาชน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2555, หน้า 1-2)

รัฐบาลได้กำหนดอำนาจหน้าที่และระเบียบต่างๆ ไว้ชัดเจนตามรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ และสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญคือการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 กำหนดให้เทศบาลตำบลมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งจากร่างแผนในระยะสั้นและระยะยาว เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการปกครองการบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอิสระในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ในการบริหารงานเพื่อจัดสรรทรัพยากรผลประโยชน์ และแก้ไขปัญหาเพื่อประโยชน์ของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ในแต่ละพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โกวิทย์ พวงงาม, 2554, หน้า 21)

แผนพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะช่วยสนับสนุนเทศบาลตำบลในการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาท้องถิ่น การกำหนดภารกิจและแนวทางการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าวอย่างเป็นระบบ เป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในขณะเดียวกันด้วย ทั้งนี้แผนพัฒนาท้องถิ่นต้องสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนและนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว ยังต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนกระทรวง แผนกรม และรัฐวิสาหกิจต่างๆ ซึ่งเป็นแผนพัฒนาด้านชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอด้วยทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นต้องไปแนวทางเดียวกันกับทิศทางการพัฒนาประเทศ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2555, หน้า 3-4) แผนพัฒนาท้องถิ่นที่ได้นั้นจะต้องมาจากระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายทั้งจากผู้บริหารท้องถิ่น เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และที่สำคัญยิ่งคือ ประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันคิดแก้ไขปัญหาให้บรรลุความต้องการของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพราะมีความสำคัญต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ประชาชนย่อมจะเห็นถึงความสำคัญของแผนพัฒนาท้องถิ่น และจะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลสู่การดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น (ธนบุรณ์ชัย อร่ามเรือง, 2558, หน้า 84-85)

การจัดทำและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมพภู อำเภอยุบลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ยังคงประสบปัญหาและอุปสรรค ซึ่งมีสาเหตุมาจากประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญ และไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนยังคงเห็นว่าการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานมีความสำคัญ และจำเป็นมากกว่าโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านอื่นๆ ไม่เห็นความสำคัญของการกระบวนการจัดทำและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ทำให้ไม่อยู่บนพื้นฐานของปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง จึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดเอาไว้ บางครั้งต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนงานโครงการประจำปีบางช่วง จึงส่งผลกระทบต่อการทำงานของโครงการต่างๆ ทำให้เกิดความล่าช้าสิ้นเปลืองงบประมาณ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมพภู อำเภอยุบลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี และทำให้บุคลากรทั้งในและนอกเขตเทศบาลตำบลกุดชุมพภู เกิดความเชื่อมั่นในการบริหารกิจการของเทศบาลตำบลกุดชุมพภู และทำให้การดำเนินงานปฏิบัติตามมิติศทางมุ่งตรงไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวก และเกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ควรจะทําอย่างไรจึงจะสามารถปฏิบัติตามแผนที่วางเอาไว้ (เทศบาลตำบลกุดชุมพภู, 2558, หน้า 22)

ผู้วิจัย มีความสนใจในการศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมพภู อำเภอยุบลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ในแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลกุดชุมพภู ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ 3) ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 4) ด้านสังคมและสาธารณสุข 5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว และ 6) ด้านพัฒนาการเมือง การบริหาร การจัดการองค์กร เพื่อหาแนวทางพัฒนาปรับปรุง และกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมไปถึงการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลกุดชุมพภู อำเภอยุบลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมพภู อำเภอยุบลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมพภู อำเภอยุบลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวทางพัฒนา หมายถึง กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นของระบบต่างๆ ในสังคมที่ได้รับการยอมรับจากคนในสังคมนั้นโดยมีหลักที่ใช้ในการพิจารณา โดยมีจุดเน้นอยู่ที่ลักษณะของการพัฒนาของเทศบาลตำบลกุดชุมพภู อำเภอยุบลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมพภู อำเภอยุบลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของของเทศบาล ตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบูลม้งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีแนวทางในการพัฒนาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน 3) ด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผล และ 4) ด้านการปรับปรุงแก้ไข

ด้านการวางแผน หมายถึง การกำหนดเป้าหมาย กำหนดกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งการรวบรวม และการประสานงานกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบูลม้งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

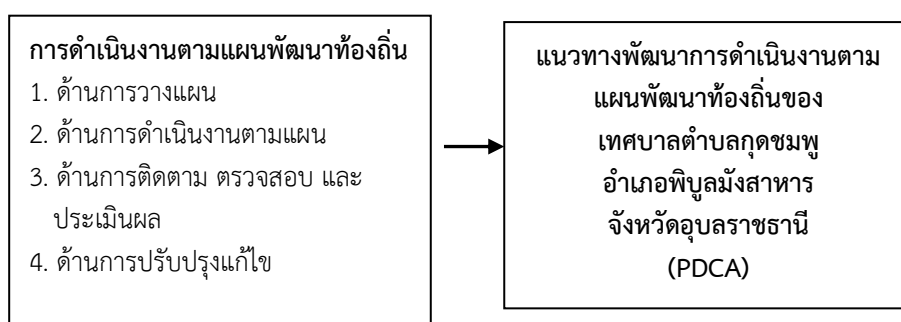
ด้านการดำเนินงาน หมายถึง กระบวนการนำแผน หรือโครงการที่กำหนดไว้ในแผนไปปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม ตามขั้นตอนหรือแนวทางที่วางไว้ของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบูลม้งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล หมายถึง การติดตามตรวจสอบและการประเมินแผนอาจจะประกอบด้วย การประเมินโครงการที่รองรับการดำเนินงาน การประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน และการประเมินผลของการดำเนินงานตามแผนที่ตั้งไว้ ของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบูลม้งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

ด้านการปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การนำผลการประเมินมาพัฒนาแผน อาจจะประกอบด้วย การนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาโครงสร้าง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานขั้นตอนใดที่ต้องปรับปรุง หรือต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไป และสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินงานใหม่ที่เหมาะสมกับการดำเนินงานในปีถัดไปของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบูลม้งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อมุ่งเน้นการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น และแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบูลม้งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี โดยกรอบแนวคิดในการวิจัย ใช้แนวคิดทฤษฎีตามวงจรคุณภาพ PDCA Cycle ของ Deming (1986, p.289) ประกอบด้วย ด้านการวางแผน (Plan) ด้านการดำเนินงานตามแผน (Do) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Check) การปรับปรุงแก้ไข (Action) ดังแสดงในภาพ 1 ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปจาก 19 หมู่บ้านที่อาศัยและมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบลม้งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 8,636 คน (ที่ว่าการอำเภอฟิบลม้งสาหาร, 2558, หน้า 1-57) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 367 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1986, p.345 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 199) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ตัวแทนคณะผู้บริหาร จำนวน 2 คน ตัวแทนเจ้าหน้าที่ จำนวน 4 คน ตัวแทนพนักงานลูกจ้าง จำนวน 4 คน ตัวแทนสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 5 คน ตัวแทนกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน / ตัวแทนประชาชน จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 25 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารต่างๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แบบสอบถามการศึกษาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบลม้งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี มีการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผล และด้านการปรับปรุงแก้ไข

2.2 แบบสัมภาษณ์ การศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบลม้งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วยข้อคำถามมี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผล และด้านการปรับปรุงแก้ไข โดยการสัมภาษณ์ ตัวแทนกลุ่มผู้บริหาร ตัวแทนกลุ่มเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ ตัวแทนพนักงานลูกจ้าง ตัวแทนสมาชิกสภาเทศบาล ตัวแทนกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน และตัวแทนประชาชน จำนวน 25 คน

3. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล และขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองในระหว่างวันที่ 1 เมษายน – 30 เมษายน 2560

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบลม้งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี จากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ตัวแทนคณะผู้บริหาร จำนวน 2 คน ตัวแทนเจ้าหน้าที่ จำนวน 4 คน ตัวแทนพนักงานลูกจ้าง จำนวน 4 คน ตัวแทนสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 5 คน ตัวแทนกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน ตัวแทนประชาชน จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 25 คน แล้วนำมาทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม – 31 พฤษภาคม 2560

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 แบบสอบถาม มีวิธีวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูลโดยหาค่าสถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดอุดรธาธานี โดยภาพรวมมีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมา คือ ด้านการปรับปรุงแก้ไข ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมา คือ ด้านการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล ($\bar{X} = 3.72$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินงานตามแผน ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ โดยสรุปผลการวิจัยในแต่ละด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมวางแผนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านโครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวางแผนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การประชาสัมพันธ์ และการบริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ชุมชน

1.2 ด้านการดำเนินงานตามแผน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการดำเนินการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแผนพัฒนาท้องถิ่นที่กำหนด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในการประชุมวางแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ร่วมกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

1.3 ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการต่างๆ ให้ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดระเบียบชุมชนสังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

1.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการนำผลการเสนอแนวทางมาปรับปรุงแก้ไขไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประชุมปฏิบัติการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบวิธีการปรับปรุงแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ถูกต้อง

2. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดอุดรธาธานี

2.1 ด้านการวางแผน ควรจัดทำประชาคมประชาชนในตำบลทุกหมู่บ้านทุกภาคส่วน ควรมีส่วนร่วมในการประชาคม ควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือร่วมวางแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วย การลงพื้นที่ท้องถิ่นดูความต้องการของประชาชนแต่ละชุมชน

2.2 ด้านการดำเนินงานตามแผน ควรมีการประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วยความรับผิดชอบ ควรมีความรอบคอบในการปฏิบัติงานให้ได้ตรงตามแผนที่วางเอาไว้

2.3 ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ควรมีการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินการควบคู่ไปกับผู้ปฏิบัติงานและทุกภาคส่วน จัดให้มีการตรวจสอบประเมินผลติดตามเป็นระยะ

2.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข ควรมีการปรับปรุงแก้ไขแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข ควรมีการแก้ไขปัญหาคอขวดกับแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินงาน ควรมีแนวทางแก้ไขให้ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนทั้งที่โดยคำนึงถึงประชาชนเป็นหลัก

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบลม้งสหาร จังหวัดอุบลราชธานี สามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบลม้งสหาร จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผน ทั้งนี้ มีการประชาสัมพันธ์ถึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การลงพื้นที่สำรวจความต้องการของประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนและทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม การทำประชาคมเพื่อที่จะได้ข้อมูลปัญหาความต้องการของประชาชนที่แท้จริง นำไปสู่การวางแผนการพัฒนาท้องถิ่นที่ถูกต้องเหมาะสม การประชุมเพื่อพิจารณางบประมาณการกำหนดนโยบายการวางแผนงานพัฒนาท้องถิ่น การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนนั้น ทำให้การวางแผนพัฒนาตำบล เป็นการวางแผนที่เหมาะสมตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การดำเนินงานตามแผน โดยพบว่า การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมในการเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงาน และการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นยังมีส่วนน้อย และการให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมในการประชุมวางแผนด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ร่วมกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ทั้งนี้มาจากสภาพปัญหาที่ประชาชนยังขาดความเข้าใจ และไม่ให้ความสำคัญของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เพราะยังมองการวางแผนและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นหน้าที่ของข้าราชการหรือหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงฝ่ายเดียว จึงทำให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความล่าช้า และการแก้ไขปัญหาไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทำให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่เกิดผลประโยชน์ต่อประชาชนเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนบูรณ์ชัย อร่ามเรือง (2558) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขมราฐ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอฟิบลม้งสหาร จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการวางแผน ควรจัดทำประชาคมประชาชนในตำบลทุกหมู่บ้าน ทุกภาคส่วน ควรมีส่วนร่วมในการประชาคม ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือร่วมวางแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วย ด้านการดำเนินงานตามแผน ควรมีการประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เสนอต่อสภาและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลจากระดับบน ระดับกลาง ระดับล่าง ให้รับทราบแผนพัฒนาท้องถิ่น และดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วยความรับผิดชอบ ดำเนินงานตามแนวปฏิบัติตามขั้นตอน ควรมีความรอบคอบในการปฏิบัติงานให้ได้ตรงตามแผนที่วางเอาไว้ ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ควรมีการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินการควบคู่ไปกับผู้ปฏิบัติงานและทุกภาคส่วน จัดให้มีการตรวจสอบประเมินผลติดตามเป็นระยะ ระบบที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ดำเนินการติดตามตรวจสอบประเมินผลทุกงานโครงการ ทั้งจากประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกปี จัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการ การพัฒนาควรเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย มีความโปร่งใส และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ให้สำเร็จตามรูปธรรม ด้านการปรับปรุงแก้ไข ควรมีการปรับปรุงแก้ไขแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน นำปัญหาอุปสรรครายงานต่อสาธารณะชน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข ควรมีการแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น และการดำเนินงาน มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนทุกปี สรุปผลงานเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ผลงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด นำปัญหาที่แท้จริงมาปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุง

ให้ได้ ควรมีแนวทางแก้ไขให้ตรงกับปัญหา และความต้องการของประชาชนทั้งที่โดยคำนึงถึงประชาชนเป็นหลัก ทั้งนี้ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในด้านต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ควรลงพื้นที่เก็บข้อมูลสอบถามปัญหาความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในบทบาทต่างๆ เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนและท้องถิ่น นำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2555) ที่อธิบายการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า การวางแผนจะต้องสนับสนุนเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ การวางแผนเป็นงานอันดับแรกของกระบวนการจัดการ การวางแผนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกคน และต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพของแผนงาน ทั้งนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตระหนักว่าแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่างๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับโกวิทย์ พวงงาม (2554) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชนในการพัฒนา ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในพื้นที่ตนเอง การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านการวางแผน ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและทุกภาคส่วนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมสำรวจปัญหา ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น พิจารณางบประมาณตามแผนงานโครงการพัฒนาท้องถิ่น นำไปสู่การดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการดำเนินงาน ควรดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นและงบประมาณที่วางไว้ให้ครบทั้ง 6 ด้าน ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้ข้อมูลที่เพียงพอ เพื่อการรับรู้รับทราบการดำเนินงานอย่างแท้จริง และพัฒนาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น
3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยร่วมเป็นคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่มีระเบียบบ่งชี้แน่ชัดเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ทุกปี เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์มากที่สุด
4. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการปรับปรุงแก้ไข นำปัญหาอุปสรรคที่แท้จริงตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล มาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น แก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนให้ตรงจุดทุกกลุ่มเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. คว้าศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู ในเขตอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
2. คว้าศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
3. คว้าศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลกุดชุมภู อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2555). **การจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2554). **มิติใหม่การปกครองท้องถิ่น วิสัยทัศน์การกระจายอำนาจและการบริหารงานท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- งานทะเบียนราษฎร ที่ว่าการอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี. (2558). **รายงานจำนวนประชากรในเขตอำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี**. อุบลราชธานี: ผู้แต่ง.
- ธนบูรณ์ชัย อร่ามเรือง. (2558). **การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเขมราฐ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักปลัดเทศบาลตำบลกุดชุมพู่ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี. (2558). **แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2558 - พ.ศ.2560)**. อุบลราชธานี: ผู้แต่ง.
- Deming, W. Edwards. (1986). **Out of the Crisis**. Massachusetts: MIT Center for Advanced Engineering Study.
- Krejcie, Robert V. & Morgan, Daryle W. (1986). **Determinining Sample Size for Research Activities**. (n.p.): Educational and Psychological Measurement.